Ankenævnet for Forsikring

913/13-5

Den 15. april 2013 blev i sag nr. 83.113:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Lægernes Pensionskasse
Dirch Passers Allé 76
2000 Frederiksberg

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikrede, der er født i 1945, har arbejdsmarkedspensionsordning - "Pensionsordning 2" - i Lægernes Pensionskasse (LPK). Han klager over, at selskabet har afvist at give medlemmerne af Pensionsordning 2 mulighed for at omtegne den nuværende garanterede pensionsordning til en pensionsordning med en betinget rentegaranti og med bibeholdelse af ægtefællepension opsparet før 1993.

I foråret 2012 fik pensionskassens medlemmer tilbud om at omtegne deres nuværende garanterede pensionsordning til en pensionsordning med en betinget rentegaranti. For medlemmerne af Pensionsordning 2 var omtegningstilbuddet dog betinget af, at de samtidig accepterede bortfald af ægtefællepension opsparet på baggrund af bidrag indbetalt før 1993.

Selskabet henviser bl.a. til, at det ikke inden for rammerne af det på omvalgstidspunktet gældende pensionsregulativ var muligt at omtegne pensionsordningen til en ordning med betinget rentegaranti og med samtidig bevarelse af ægtefællepension opsparet før 1993, at selskabets manglende tilbud om omtegning med bevarelse af ægtefællepension ikke er i strid med den foreningsretlige lighedsgrundsætning, og at selskabet ikke har ydet manglefuld rådgivning i forbindelse med klagerens fravalg af den frivillige ægtefællepension fra og med 1993.

2. 83.113

Af klageskemaet, der er underskrevet af klageren den 19/8 2012, fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
Lægernes Pensionskasse (LP) 'tilbød' april 2012 omtegning af alderspensionsordning fra garanteret til betinget ordning. Omtegningstilbuddet stillede et betydeligt antal medlemmer (medlemmer med pensionsordning 2 med ægtefællepension fra før 1993) væsentligt ringere end andre pensionskassemedlemmer.
Konsekvensen af omtegning til betinget ordning ville for medlemmer med pensionsordning 2 og ægtefællepension fra før 1993 medføre fuld fortabelse af ægtefællepensionen.
Pensionskassens argumenter for denne forskelsbehandling (diskrimination) findes uholdbare og udenfor al anstændighed.
Der henvises iøvrigt til vedlagte supplerende redegørelse af sagen og relevante bilag.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Jeg mener Lægernes Pensionskasse er forpligtet til snarest at skabe betingelse for at fremkomme med et nyt tilbud til skadelidte medlemmer, således at eventuel omtegning til betinget ordning med dertil tilhørende provenu under alle omstændigheder inkluderer fortsat ægtefællepension."

I en vedlagt supplerende redegørelse har klageren bl.a. anført:

"Undertegnede har været ordinært medlem af Lægernes Pensionskasse siden 1974. Fra januar 1993 indføres valgfrihed mellem 2 pensionsordninger (bilag …):

1. Pensionsordning 1 med fortsat indbetaling til ægtefællepension.
2. Pensionsordning 2 uden fortsat indbetaling til ægtefællepension - men med fortsat ægtefællepension af pensionsopsparing indbetalt før 1993!

Jeg valgte pensionsordning 2

Af brev d. 19.04.93 (bilag …, Valg af pensionsordning efter 1.1.1993) fra Lægernes Pensionskasse fremgår ingen præmisser, forbehold eller andre oplysninger om at man ved valg af ordning 2 kunne risikere at blive stillet ringere ved fremtidige ændringer i pensionsforholdene.

Aktuelt har pensionskassen tilbudt omtegning (bilag …) fra garanteret til betinget pension. For medlemmer med ordning 1 er fortsat ægtefællepension fastholdt i tilbuddet. For medlemmer med ordning 2 ville omtegning resultere i en total fraskrivelse af ægtefællepensionen - også den hidhørende fra indbetalinger fra før 1993.

Hermed stiller man de to grupper ulige, hvilket jeg har påklaget i Ugeskrift for Læger No. 18, 2012. (bilag …). Efterfølgende svar (bilag …) og videre korrespondance med Pensionskassen er vedlagt (bilag …).
Essensen heraf er som følger:

Pensionskassens primære begrundelse for manglende tilbud om omtegning for pensionsordning 2 med bevarelse af ægtefællepension opsparet inden 1993 er:

1) Uforeneligt med Pensionkasseregulativet. (bilag … og bilag …).
2) Endvidere fremføres tidsnød/hastværk samt tekniske hindringer. (bilag …).

Jeg kan ikke af pensionskasseregulativet se, at det skulle være hindrende for omtegningstilbud med bevarelse af ægtefællepensionen for ordning 2. Selv hvis regulativet imod forventning kunne udlægges som sådan, finder jeg det kritisabelt, at pensionskassen. - som må have overvejet og arbejdet med omtegningen i rum tid - ikke rettidigt har sørget for ændring af påståede hindring i regulativet. Eventuel nødvendig ændring kunne vel være vedtaget i tide på pensionskassens ordinære generalforsamling april 2012. (Til gengæld har pensionskassen fundet tid til an - den ændring af regulativet omhandlende ophævelse af garantien i tilfælde af likviditetsproblemer. Med andre ord er medlemmer med den ringere garanterede pension til syvende og sidst ikke stillet bedre end medlemmer med betinget ordning).

Jeg må grundet beskrevne forhold fastholde krav om udarbejdelse af et 3. tilbud indeholdende omtegning for pensionsordning 2 med ægtefællepension fra før 1993 til betinget pension inklusive opretholdelse af ægtefællepensionen. Om nødvendigt må pensionskassen snarest indrette pensionsregulativet så det stiller medlemmerne lige. På trods af yderligere rentefald siden omtegningen afviser pensionskassen tilmed aktivitet mhp at udbedre det forsømte.

En lang række pensionskassemedlemmer er i samme situation som undertegnede. De har fastholdt den gamle garanterede ordning, men nu med reduceret egen - pension. Andre medlemmer med gamle ordning 2 og ægtefællepension opsparet før 1993 har tillige følt sig tvunget til at omtegn til betinget pension med fortabelse af hele ægtefællepensionen.

Der må nødvendigvis være tale om flere hundrede pensionskassemedlemmer, som således - grundet manglende rettidig omhu (eller med fuldt overlæg) - er blevet stillet væsentligt ringere end andre pensionskassemedlemmer.
…
NB! I Personligt har jeg som det fremgår fastholdt gamle garanterede ordning med ægtefællepension. Herved er min årlige pension tilmed reduceret fra kr. 239.755 til kr. 213.237.
Såfremt jeg havde omtegnet til ny betinget ordning med tab af ægtefællepension - kr. 91.847 - ville min pension i stedet have udgjort kr. 283.076.

Det er imidlertid ikke beløbsstørrelserne, der er afgørende for mit klagemål, men det principielle - fejlagtige og kritisable forløb samt diskriminerende resultat."

Selskabet har i brev af 26/9 2012 til nævnet redegjort for sagens faktiske omstændigheder og sin afgørelse således:

"LPK fastholder sin afgørelse og påstår frifindelse over for [klagerens] påstand under punkt 2 i klageskemaet.

Supplerende sagsfremstilling og anbringender:

Sagens principielle karakter
Som Ankenævnet for Forsikring er bekendt med, er nærværende sag blandt foreløbig fire sager, som LPK's medlemmer har anlagt. Da sagens udfald endvidere kan få betydning for LPK's øvrige medlemmer, jf. 'Omtegning af pensionsordning 2 med ægtefællepension fra før 1993', der fremlægges som bilag …, og sagsfremstillingen nedenfor, vil LPK opfordre Ankenævnet for Forsikring til at overveje at afvise sagen på grund af dens principielle juridiske karakter, jf. § 4, stk. 1, i Ankenævnet for Forsikrings vedtægter.

Sagens problemstillinger
Det er LPK's opfattelse, at sagen rejser tre overordnede problemstillinger.

For det første om det er korrekt, når LPK har gjort gældende, at det ikke inden for rammerne af det på omvalgstidspunktet gældende vedtægt og pensionsregulativ var muligt at omtegne til betinget rentegaranti medsamtidig bevarelse af ægtefællepension opsparet før 1993. Vedtægt og pensionsregulativ vedtaget på generalforsamlingen den 23. april 2010 fremlægges som bilag ...

Det er LPK's opfattelse, at dette spørgsmål bør besvares bekræftende.

For det andet skal Ankenævnet for Forsikring vurdere, om den omstændighed, at de pågældende medlemmer ikke fik mulighed for at omtegne med bevarelse af ægtefællepensionen, er i strid med lighedsgrundsætningen.

Det er LPK's opfattelse, at dette spørgsmål bør besvares benægtende.

For det tredje skal Ankenævnet for Forsikring tage stilling til, om [klageren] med rette kan gøre gældende, at LPK's rådgivning tilbage i 1993 var mangelfuld i og med, at LPK ikke dengang orienterede medlemmerne om, at et fravalg af den frivillige ægtefællepension fra og med 1993 kunne få den senere konsekvens, at de pågældende medlemmer ville blive afskåret fra den senere omtegning med bevarelse af ægtefællepension opsparet før 1993.

Det er LPK's opfattelse, at dette spørgsmål også bør besvares benægtende.

Sagens faktiske omstændigheder
LPK's bestyrelse besluttede i foråret 2012 at tilbyde pensionskassens medlemmer, herunder [klageren], at omtegne til en ny pensionsordning. Ved omvalget fik medlemmerne mulighed for at skifte fra deres garanterede pensionsordning til en pensionsordning med en betinget garanti. Såfremt medlemmerne valgte at tage imod tilbuddet om omtegning, kunne LPK afhænde renteforsikringerne, som LPK havde tegnet for at beskytte de garanterede pensioner mod rentefald. Medlemmerne kunne derfor tilbydes en omtegningsbonus mod at give afkald på deres eksisterende garanterede pensionsordning.

Det var en afgørende forudsætning for omtegningsprocessen, at omvalget blev gennemført, mens renten var på det historisk lave niveau netop for at sikre medlemmerne en omtegningsbonus, da et stigende renteniveau ville betyde, at medlemmerne fik en lavere eller slet ingen omtegningsbonus.

LPK traf derfor beslutning om, at omtegningen skulle ske inden for pensionskassens eksisterende pensionsregulativ, idet en eventuel ændring af pensionsregulativet ville kræve vedtagelse på generalforsamlingen og en deraf følgende forsinkelse af processen.

LPK vurderede, at pensionsregulativet ikke gav mulighed for, at medlemmer, som fravalgte ægtefælledækning i 1993, da denne blev valgfri, men som fortsat har opsparet ægtefællepension fra indbetalinger før 1993, kunne få videreført den obligatoriske ægtefælledækning fra før 1993 i den nye ordning, se nærmere nedenfor.

LPK orienterede medlemmerne om denne problemstilling på følgende måde på side 9 i 'Information om omtegning', der fremlægges som bilag …:

'Ægtefællepension bortfalder for nogle medlemmer
Før 1993 var der obligatorisk ægtefællepension i pensionsordningen. Har du efter 1993 indbetalt til en pension uden ægtefællepension (pensionsordning 2) og vælger at omtegne, bortfalder en eventuel ægtefællepension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993. I

stedet øges din egen pension. Hvis den livsvarige ægtefællepension til din ægtefælle er vigtig for dig, kan du tegne en livrentepension og tilkøbe en livsvarig ægtefællepension, som kommer til udbetaling ved din død. Pensionskassen kan rådgive dig herom.'

Det fremgår klart af dette informationsmateriale, at de midler, som tidligere var afsat til ægtefælledækning, naturligvis ville forblive i medlemmets egen ordning i form af en højere egenpension i tilfælde af omvalg. Der er således ikke tale om et forsøg på 'ekspropriation' eller lignende af de berørte medlemmers midler.

Sammen med informationsmaterialet modtog medlemmerne pensionsoversigter, som viste en prognose for ordningen før og efter omtegning. I prognosen efter omtegning for de medlemmer, som havde valgt pensionsordningen uden ægtefælledækning i 1993, var ægtefælledækningen derfor sat til kr. 0.

I det brev, som medlemmerne modtog samtidig med informationsmaterialet, blev medlemmerne udtrykkeligt opfordret til at læse 'Information om omtegning' og de vedlagte pensionsoversigter.

[Klageren] var således klart og tydeligt orienteret om, at omvalget og de dermed forbundne fordele for hans vedkommende var betinget af opgivelse af ægtefællepensionen.

Det skal fremhæves, at omvalgsmaterialets indhold blev drøftet og afstemt med Finanstilsynet inden udsendelsen, og at Finanstilsynet har erklæret sig enig i LPK's håndtering af omvalget, også i forhold til de medlemmer, som fravalgte ægtefælledækningen i 1993.

Vurdering af hjemmelsspørgsmålet
Pensionsregulativet foreskriver i § 11, stk. 1, 3. og 4. afsnit, at bestyrelsen i LPK kan fastsætte regler, så værdien af fremtidlige indbetalinger og allerede indbetalte bidrag for medlemmer optaget før den 1. juli 1999 indbetales til *'denne ordning',* blandt andet hvis medlemmet træffer afgørelse herom, jf. side 21 i bilag ...

Ordene *'denne* ordning' viser tilbage til den pensionsordning med betinget garanti, som gælder for medlemmer optaget efter 1. juli 1999, og som er beskrevet i det foregående afsnit i bestemmelsen for så vidt angår alderspensionen, se § 11, stk. 1, 2. afsnit. Som pensionsregulativet er opbygget, er de øvrige regler, herunder reglerne om ægtefællepension, fælles for den garanterede ordning og ordningen med betinget garanti.

Når der foretages omvalg til en ny ordning, vil medlemmerne være omfattet af det tekniske grundlag og de bestemmelser i pensionsregulativet, der er gældende for den pågældende ordning, og pensionsregulativet vil dermed også fastsætte grænserne for de ydelser, som kan tilbydes (opretholdt) i den nye ordning.

Det er en naturlig konsekvens heraf, at pensionsregulativets § 11, stk. 1, 6. afsnit, angiver, at *'Overgang til denne ordning kan medføre, at ret til ægtefælle- eller samleverpension, engangsydelse ved ugifte medlemmers død og/eller alderspensionering bortfalder for en del af værdien, der stammer for indbetalinger fra før 1. januar 1993*.'

Denne bestemmelse giver ikke LPK's bestyrelse en diskretionær ret til at beslutte, at de anførte ydelser skal bortfalde. Men bestemmelsen kan udnyttes, såfremt disse ydelser ikke kan tilbydes videreført efter et omvalg, fordi den nye pensionsordning ikke giver mulighed herfor.

Det fastholdes derfor, at pensionsregulativets bestemmelser ikke indeholder den fornødne hjemmel til, at medlemmer, der har pensionsordning 2 uden ægtefællepension, efter et omvalg til pensionsordningen med betinget garanti af 1. juli 1999 kan bevare opsparet ægtefællepension fra før 1. januar 1993.

Pensionsregulativets § 9 om ret til ægtefællepension for bidrag indbetalt før 1. januar 1993 kan således ikke anses for at indeholde denne hjemmel, da bestemmelsen definitorisk ikke kan være gældende for ordningen af 1. juli 1999, som ligger 6,5 år efter skæringsdagen for de relevante indbetalinger. Pensionsregulativets § 9B-9D indeholder heller ikke den nødvendige hjemmel til at etablere en ordning med betinget garanti og samtidig bevarelse af ægtefællepension for bidragene før 1. januar 1993.

Det bemærkes afslutningsvis, at det fremgår af § 5, stk. 1, sammenholdt med § 9, stk. 2, i LPK's vedtægter af 23. april 2010, at beslutning om ændring af pensionsregulativet træffes af generalforsamlingen med mindst 2/3 af de afgivne stemmer, jf. side 5 og 7 i bilag ... Det fremgår tillige af vedtægternes § 8, stk. 4, at forslag til ændring til pensionsregulativet skal have været udsendt til behandling i de forhandlingsberettigede foreninger senest en måned før den generalforsamling, hvor forholdet skal behandles, jf. side 7 i bilag ...

Disse bestemmelser underbygger LPK's argumentation om, at en ændring af pensionsregulativet forinden gennemførelsen af omvalget ville have indebåret en betydelig forsinkelse af gennemførelsen af omvalget, der kunne have bragt muligheden for omtegningsbonus i fare.

Risikoen for, at godt 13.000 medlemmer dermed risikerede at miste muligheden for omtegningsbonus på grund af stigende renter, forekom alt for stor. Hensynet til det store flertal måtte gå forud for at løse et specifikt problem for den forholdsvis mindre gruppe, som havde fravalgt ægtefællepensionen i 1993.

At det siden har vist sig, at renten faktisk ikke er steget, ændrer ikke på, at LPK var berettiget til at antage, at der skulle ageres meget hurtigt for at udnytte det historisk lave renteniveau. Afhændelsen af renteforsikringerne har udløst en meget stor gevinst for medlemmerne.

Gennemførelsen af *en ændring af pensionsregulativet*
Det er LPK's opfattelse, at LPK ikke kan pålægges en forpligtelse til at gennemføre en ændring af pensionsregulativet, som muliggør, at medlemmer med pensionsordning 2 uden ægtefællepension efter et omvalg til pensionsordningen med betinget garanti af 1. juli 1999 kan bevare opsparet ægtefællepension fra før 1. januar 1993. Det er generalforsamlingen, der vedtager ændringer til pensionsregulativet.

Det bemærkes i den forbindelse, at der alene er 330 medlemmer i den berørte gruppe, som ikke har omtegnet, og som har en ægtefælle. Når disse medlemmer har undladt at omtegne, kan det skyldes ændringen i ægtefælledækningen eller et ønske om at bevare garantien i den gamle ordning eller en kombination af begge dele. Men en ændring af pensionsregulativet vil i hvert fald maksimalt berøre 330 medlemmer.

Det følger imidlertid af reglerne om god skik, at LPK vil være forpligtet til at give et eventuelt nyt tilbud om omtegning ikke blot til de berørte medlemmer, men også til de allerede omregnede medlemmer. Det vil derfor i praksis ikke være muligt at lave en separat løsning alene for den ikke berørte gruppe medlemmer. Finanstilsynet har bekræftet denne fortolkning af reglerne om god skik.

Som anført ovenfor kræver en ændring af pensionsregulativet, at dette vedtages på en generalforsamling, hvorefter det skal anmeldes til Finanstilsynet, som ændret teknisk grundlag. Disse skridt er i sig selv forbundet med store administrative omkostninger. Dertil kommer udgifter til udarbejdelse af omvalgsmateriale samt ændret pensionsregulativ og individuelle pensionsoversigter (forudsat naturligvis at ændringerne i pensionsregulativet vedtages) samt omkostninger til systemudvikling og betydelige personalemæssige omkostninger til håndtering af henvendelser vedrørende omtegningen.

Afholdelsen af sådanne store omkostninger forudsætter, at fordelene kommer et større antal medlemmer til gode. Omkostningerne skal således stå i rimeligt forhold til de medlemsinteresser, der gør sig gældende. Det fastholdes, at det i den konkrete situation ikke er rimeligt, at kollektivet, bestående af samtlige medlemmer, skal afholde betydelige omkostninger til, hvad der reelt ville være en helt ny pensionsordning for et meget begrænset antal medlemmer.

Til støtte for, at Ankenævnet ikke kan pålægge LPK en forpligtelse til at gennemføre en ændring af pensionsregulativet, som muliggør, at medlemmer med pensionsordning 2 uden ægtefællepension efter et omvalg til pensionsordningen med betinget garanti af 1. juli 1999 kan bevare opsparet ægtefællepension fra før 1. januar 1993, kan der henvises til Ankenævnet for Forsikrings kendelse nr. 76.070 af 18. januar 2010, kendelse nr. 72.288 af 20. februar 2008 og kendelse nr. 71.714 af 18. februar 2008. Kendelserne vedlægges i kopi, men begæres ikke fremlagt som bilag.

Lighedsgrundsætningen
LPK anerkender, at LPK som en tværgående pensionskasse er omfattet af den foreningsretlige lighedsgrundsætning. Lighedsgrundsætning foreskriver imidlertid ikke, at alle medlemmer skal behandles ens i alle sammenhænge, men derimod at medlemmer med ensartede ordninger ikke må udsættes for vilkårlig forskelsbehandling, jf. i den retning Finanstilsynets afgørelse af 6. december 2006, der fremlægges som bilag ..<u></u>. Det lige skal med andre ord behandles lige.

I den foreliggende situation er der netop ikke tale om, at det lige behandles forskelligt, men derimod at det forskellige behandles forskelligt. Baggrunden for, at nogle medlemmer ikke kan omtegne 'ubetinget', er, at deres pensionsordning har en anden sammensætning i relation til ægtefællepensionen end den øvrige gruppe af medlemmer, som fik et 'ubetinget' tilbud om omtegning.

Det fastholdes derfor, at LPK ikke har overtrådt lighedsgrundsætning (eller diskrimineret imod nogle medlemmer) ved at gennemføre omvalget som sket.

Det skal også her fremhæves, at de pågældende medlemmer, herunder [klageren], ikke har fået forringet deres retsstilling som følge af omvalget. De har bevaret de rettigheder, som de havde forud for gennemførelsen af omvalget.

Det bemærkes i tilknytning hertil, at pensionisttillæggets bortfald ikke var en konsekvens af omvalget, men derimod af finanskrisen.

Pensionstillægget er tidligere blevet udbetalt som en andel af LPK's egenkapital oven i pensionen. Pensionisterne får udbetalt en andel af egenkapitalen, hvis den skønnes at have tilstrækkelig størrelse til at opfylde sit formål. Under finanskrisen var det nødvendigt at overføre kr. 5 mia. fra egenkapitalen til de garanterede pensioner. Pensionisttillægget er ikke garanteret og blev kraftigt nedsat i 2009 i forlængelse af finanskrisen. Da garantiforpligtelsen i

den gamle ordning stiller betydelige krav til egenkapitalens størrelse, kunne LPK ikke fortsætte med at udbetale pensionstillægge i den gamle ordning, og det blev derfor fjernet med virkning fra maj 2012.

Når der fortsat udbetales pensionstillæg til medlemmerne i den nye ordning, skyldes det, at den nye ordning ikke belaster LPK's solvens på samme måde som den gamle garanterede pensionsordning.

Til støtte for, at et tilbud om omvalg ikke nødvendigvis skal gives til samtlige medlemmer, kan der henvises til Ankenævnet for Forsikrings kendelse nr. 72.288 af 20. februar 2008 (omtalt ovenfor) og kendelse nr. 63.825 af 31. januar 2005, der vedlægges i kopi, men ikke begæres fremlagt som bilag i sagen.

Rådgivningen i 1993
Det bemærkes indledningsvis, at hjemlen til omtegning i pensionsregulativet slet ikke eksisterede i 1993.

Selve pensionsordningen med betinget garanti blev vedtaget på generalforsamlingen i 2000 med tilbagevirkende kraft for nye medlemmer, der var blevet optaget fra 1. juli 1999. På generalforsamlingen i 2007 blev der indført mulighed for, at bestyrelsen kunne beslutte, at medlemmer, der var blevet optaget før den 1. juli 1999, kunne lade fremtidige indbetalinger overgå til denne ordning, og på generalforsamlingen i 2009 blev samme mulighed indført for allerede indbetalte bidrag. Vedtægt og pensionsregulativer for 2006-2009 fremlægges som bilag … Der kan henvises til § T11, stk. 1, 3. afsnit i bilag … samt § T11, stk. 1, 3. og 4. afsnit i bilag ...

Der var således ingen anledning til at rådgive om indskrænkninger i muligheden for senere omtegning tilbage i 1993, da der på dette tidspunkt slet ikke var hjemmel i pensionsregulativet til omtegning. Som det fremgår ovenfor, blev denne hjemmel først indført mere end et årti senere.

Dertil kommer, at muligheden for afhændelse af renteforsikringerne og realisering af omtegningsbonus først blev aktualiseret i 2012.

Der er derfor intet grundlag for at kritisere, at LPK ikke tilbage i 1993 tog højde for og rådgav medlemmerne om, at de næsten 20 år senere kunne blive afskåret fra at omtegne med bevarelse af ægtefællepension i relation til bidrag før 1993. Det var således ikke i 1993 på nogen måde muligt at forudsige, at LPK næsten 20 år senere ville stå i en situation, hvor der var tegnet renteforsikring, og hvor denne renteforsikring skulle afhændes inden for et kort tidsrum, som ikke muliggjorde en nødvendig ændring af pensionsregulativet.

Der kan til støtte for dette synspunkt også henvises til Ankenævnet for Forsikrings kendelse nr. 72.288 af 20. februar 2008 (omtalt ovenfor).

På baggrund af det ovenfor anførte gøres det gældende, at Ankenævnet for Forsikring bør komme frem til, at der ikke er grundlag for [klagerens] krav, og at LPK må frifindes."

Hertil har klageren i brev af 18/10 2012 til nævnet bemærket:

"Vel vidende at pensionsforvaltning ikke er enkelt for almindelige borgere og tilsyneladende heller ikke for pensionskasser, finder jeg LPK's indlæg bemærkelsesværdigt langt og kompliceret for at retfærdiggøre deres handlinger.

Personligt har jeg hverken juridisk eller økonomisk indsigt i et omfang så jeg føler mig tryg i denne sag. Økonomiske muligheder for at søge kvalificeret juridisk eller anden kompetent bistand er ikke til stede. Jeg må derfor sætte min lid til Ankenævnets engagement og dømmekraft.

Imidlertid bringer almindelig 'commonsense' mig til at kommentere følgende:

1) LPK's udlægning af pensionsregulativet:
Såfremt LPK's udlægning er fejlagtig har jeg umiddelbart en god sag.

I LPK's partsindlæg side 4 afsnit 3 anføres det at *'Overgang til denne ordning kan medføre, at --- '* Således kan - og ikke skal!

Såfremt LPK har ret i deres fortolkning af regulativet er det diskriminerende og pensionskassen burde have tilvejebragt fornødne ændringer i tide, før omtegningstilbuddet. Renten har været tilpas lav i rigelig tid til fornødne ændringer i vedtægter/regulativ. Rettidig omhu havde så skabt mulighed for, at alle medlemmer ville kunne have omtegnet til betinget pension og med bevaret ægtefællepension.

2) Berørte antal medlemmer:
På side 5 afsnit 5 anfører LPK at en ændring af pensionskasseregulativet 'i hvert fald maximalt ville berøre 330 medlemmer'.
For det første er jeg vidende om, at en lang række medlemmer med bevaret ægtefælle- pension alene fra før 1993,har følt sig 'tvunget' til at omtegne til betinget garanti, trods stor utilfredshed over at skulle opgive deres ægtefællepension. Potentielt kan der være tale om et endog meget højt antal medlemmer. LPK har trods opfordring ikke ønsket at medvirke til afdækning af dette mørketal.
Uanset det berørte medlemsantal bygger en pensionsordning på et solidarisk grundlag. Man bør ikke lade selv et mindre antal medlemmer tilbage uden mulighed for deltagelse i et omtegningsprovenu og med respekt for ægtefællepensionen.

3. Lighedsgrundsætningen:
LPK insinuerer flere steder, at medlemmer der i 1993 valgte ikke at indbetale til yderligere ægtefælledækning reelt var uinteresserede i ægtefællepensionen. Det er på ingen måde tilfældet. Endvidere påstår LPK, at der ikke er konflikt med lighedsgrundsætningen, idet der er tale om ulige udgangspunkter og at man ved ikke at omtegne stadig bevarer sine hidtidige rettigheder.
For mig at se er der tale om, at medlemmer - alle med garanteret ordning og ægtefællepension af varierende størrelse - bør have ligeligt tilbud om omtegning, adgang til om - tegningsprovenu og fastholdelse af ægtefællepensionen. LPK har efter min vurdering klart overtrådt lighedsgrundsætningen.
Pensionskassens argumentation svarer til, at en far kun tager sin søn med i Tivoli og til sin datter siger: Synd du ikke kommer med - du er en pige - og du er jo ikke stillet ringere end igår.

4. Råd om oprettelse af kompenserende ratepension, livsforsikring m.fl. som kompensation for tabet af ægtefælledækning:
LPK har ved flere lejligheder beklaget dette råd, som de efter oplysning fra medlemmer blev belært om var beløbsmæssigt urealistisk. Ejendommeligt at LPK fortsat fremfører denne utopi.

5) LPK's oplysning om information (side 3 afsnit 6):
Jeg har på intet tidspunkt fremført klage over manglende information om omtegningstilbuddets konsekvens. Jeg har alene klaget over uligheden i indholdet og påpeget manglende omhu med hensyn til at skabe fornødne betingelser for et lige og solidarisk tilbud samt stillet spørgsmål til fortolkningen af pensionsregulativet.

6)Manglende indsigt I omtegningsøkonomien:
På nuværende tidspunkt kan man undre sig over omtegningsøkonomien vel vidende at flere pensionsselskaber tidligere og aktuelt tilbyder omtegning til betinget ordning med udløsning af 30 %'s pensionsøgning eller mere. Personligt ville jeg måske opnå noget i den størrelsesordning - vel at mærke ved selv at betale ved tabet af min ægtefælledækning.
Hvad så med provenuet af salget af renteforsikringerne? Det ville have været på sin plads med en specificering.

7) Omkostninger ved et evt. tilbud:
LPK påkalder sig luftige og udokumenterede store omkostninger til skade for kollektivet ved evt. ændring af pensionsregulativet og efterfølgende nyt tilbud.
Såfremt LPK havde handlet i tide, havde den økonomiske belastning i forbindelse med et ligeværdigt omtegningsgrundlag/-tilbud været begrænset.
Principielt bør udgifterne under alle omstændigheder afholdes dækkes i en solidarisk ordning som nærværende - og mon ikke pensionskassens økonomiske kræfter vil kunne løfte opgaven uden synlig forringelse af likviditet eller medlemmernes pensioner.

8) Finanstilsynets 'velsignelse':

I LPK's redegørelse side 3 afsnit 7 fremhæves 'at omvalgsmaterialets indhold blev drøftet og afstemt med Finanstilsynet inden udsendelsen, og at Finanstilsynet har erklæret sig enig i LPK's håndtering af omvalget, også i forhold til de medlemmer, som fravalgte ægtefælledækningen i 1993'.

Jeg har søgt information hos Finanstilsynet, men de er tilsyneladende underlagt regelsæt der medfører dispensation for aktindsigt. Dog oplyser de ordret, '**at Finanstilsynet ikke må blande sig i aftalemæssige forhold af denne karakter, men alene forholde sig i relation til solvenstilsynet**!'

Finanstilsynet kan således ikke holdes frem eller tages til indtægt for pensionskassens handlemåde in toto.

9) Vedrørende kendelse 71.714:
Såvidt jeg kan udlede taler kendelsen snarere for at man har krav på uændrede vilkår for såvidt angår ægtefællepensionen, og hvis pensionsregulativ ville være imod måtte en regelændring være den 'anstændige' løsning qua Ingeniørernes Pensionskasse.

Efter min bedste vurdering er der således fortsat tale om, at et ikke ubetydeligt antal medlemmer er forfordelt pensionsøkonomisk. Principielt ikke uvæsentligt - specielt ikke, da der fortrinsvis må være tale om medlemmer med et langt arbejdsliv og nu tilmed uden reel mulighed for ved egenindsats at kompensere blot tilnærmelsesvis for skaden.

Overordnet må det tilmed undre, at det tilsyneladende primært er pensionskassemedlemmer med garanteret ('forsigtig') mindre pension med aftagende købekraft, der skal holde for. De betingede ('risikovillige') får foruden del i omtegningsprovenuet fortsat pensionisttillæg og in-

flationssikret købekraft. Som om det ikke skulle være nok har man senest vedtaget, at garanteret pension alene er 'ikke-bindende hensigtserklæring'.

Med andre ord er medlemmer med garanteret pensionsordning i sidste ende ikke bedre stillet end dem med betinget ordning - og tilmed økonomisk ringere.

LPK har efter min vurdering handlet kritisabelt, uetisk og imod god skik og LPK bør snarest fremkomme med en anstændig løsning omhandlende overgang til betinget pension, men iøvrigt med uændrede vilkår herunder intakt ægtefællepension for alle der måtte ønske det.
…
For god ordens skyld skal det oplyses, at jeg nu også har udbedt mig Forbrugerombudsmandens syn på denne sag."

Herefter har selskabet i brev af 31/10 2012 til nævnet anført:

"[Klagerens] brev giver os ikke anledning til at ændre vores påstande eller synspunkter i sagen. Brevet giver alene anledning til følgende kortfattede bemærkninger.
For så vidt angår punkt 1 i [klagerens] indlæg skal opmærksomheden henledes på vores indlæg, side 4, afsnit 4, hvor det præciseres, at pensionsregulativets § 11, stk. 1, 6. afsnit, ikke giver LPK's bestyrelse en diskretionær ret til at beslutte, at de anførte ydelser skal bortfalde, således som [klageren] synes at lægge til grund. Som anført, kan bestemmelsen udnyttes, hvis disse ydelser ikke kan tilbydes videreført efter et omvalg, fordi den nye pensionsordning ikke giver mulighed herfor. Det er netop den situation, der foreligger i nærværende sag.

Vi har umiddelbart vanskeligt ved at gennemskue, hvilke oplysninger [klageren] efterspørger under punkt 6. Det bestrides under alle omstændigheder, at manglende specifikation af provenuet forbundet med salg af renteforsikringerne kan tillægges nogen betydning ved afgørelsen af nærværende sag.

Vi har i sagens natur vanskeligt ved at forholde os til den udtalelse fra Finanstilsynet, der refereres til under punkt 8 i [klagerens] brev, idet vi ikke har set den kontekst, hvori udtalelsen indgår. Det fastholdes imidlertid, at Finanstilsynet har erklæret sig enig i LPK's håndtering af omvalget - også i forhold til de medlemmer, som fravalgte ægtefælledækning i 1993. Det bemærkes i den forbindelse, at Finanstilsynet også fører tilsyn med, om LPK lever op til forpligtelserne om god skik, og det er i den kontekst, at Finanstilsynet har gennemgået omvalgsmaterialet.

Vi kan i øvrigt henholde os til tidligere svar og redegørelse til ankenævnet af 26. september 2012."

Efterfølgende er parterne kommet med yderligere bemærkninger i breve til nævnet.

Nævnet har fået forelagt de bilag, parterne har fremlagt.

Af vedtægt og pensionsregulativ vedtaget på generalforsamlingen den 23/4 2010 fremgår bl.a.:

"**VEDTÆGT FOR LÆGERNES PENSIONSKASSE**
…

§ 5. Medlemmernes rettigheder og pligter
Medlemmernes rettigheder og pligter er beskrevet nærmere i pensionsregulativet. Ændringer i pensionsregulativet vedtages efter samme regler som ændringer i vedtægten.

…

§ 8. Dagsorden

…

4. Forslag til ændring i vedtægten og pensionsregulativet skal have været udsendt til behandling i de forhandlingsberettigede foreninger senest 1 måned før den ordinære generalforsamlings eller en ekstraordinær generalforsamlings afholdelse. I samme periode skal det nævnte materiale være tilgængeligt på pensionskassens hjemmeside.

…

§ 9. Ledelse og stemmeafgivning på generalforsamlingen
Generalforsamlingen ledes af en ved mødets begyndelse valgt dirigent.

2. Forsamlingen afgør sagerne ved simpel majoritet, dog kræver en beslutning om ændring af vedtægt og pensionsregulativ tilslutning af mindst 2/3 af de afgivne stemmer. Vedtagelse af væsentlige ændringer i pensionskassens formål kræver tilslutning af mindst 3/4 af de delegerede.

…

PENSIONSREGULATIV FOR LÆGERNES PENSIONSKASSE

…

§ T9. Ret til ægtefælle- eller samleverpension (for bidrag indbetalt før 1. januar 1993)
Når et gift medlem med ret til pension, der stammer fra bidrag indbetalt før 1. januar 1993, afgår ved døden, har den efterladte ægtefælle ret til pension fra disse bidrag fra den første i den følgende måned.

…

§ T9B. Ret til for bidrag indbetalt efter 1. januar 1993 at vælge mellem pensionsordning 1, jf. § T9C, (med ægtefælle- eller samleverpension) og pensionsordning 2, jf. § T9D, (med engangsydelse ved død)
Medlemmer, der indtræder i pensionskassen og er under 54 år, har pensionsordning 1, men kan vælge pensionsordning 2. Valget skal træffes inden 1 år fra indtrædelsen.
Medlemmer, der indtræder i pensionskassen og er 54 år eller derover, har pensionsordning 1.

…

§ T9C. Pensionsordning 1 (med ret til ægtefælle- eller samleverpension)
Når et gift medlem, der for bidrag indbetalt efter 1. januar 1993 har pensionsordning 1, afgår ved døden, har den efterladte ægtefælle ret til pension fra den første i den følgende måned.

…

§ T9D. Pensionsordning 2 (med ret til engangsydelse ved død)
Når et medlem, der for bidrag indbetalt efter 1. januar 1993 har pensionsordning 2, afgår ved døden før det fyldte 67. år og før alderspensionering, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller til medlemmets bo en engangsydelse på 2,4 gange den på dødstidspunktet beregnede årlige invalidepension uden pensionisttillæg og forlods bonus.

…

§ T11. Pensionens størrelse
Alderspensionens størrelse fastsættes ud fra beregningsgrundlaget, jf. § 14 og § T1, stk. 5, størrelsen af de indbetalte pensionsbidrag til og med opgørelsestidspunktet samt eventuelle indskud, pligtmæssige præmier i henhold til kollektive særskilte risikodækninger samt ud fra, om bidragene er indbetalt til en ordning med kønsopdelt grundlag eller fælleskønsgrundlag.

Alderspension beregnet ud fra fælleskønsgrundlaget kan ændres i det omfang, kønsfordelingen af de omfattede medlemmer ændres væsentligt i forhold til den forudsatte kønsfordeling i fælleskønsgrundlaget. Nærmere regler herom fastsættes i det tekniske grundlag, jf. vedtægtens § 14.

…

Bestyrelsen kan fastsætte regler, således at fremtidig bidragsbetaling for medlemmer optaget før 1. juli 1999 indbetales til denne ordning, hvis det er fastlagt ved kollektiv overenskomst eller aftale, jf. § T1, stk. 1, punkt 1), 2) eller 3), eller hvis medlemmet træffer valg herom.

Bestyrelsen kan fastsætte regler, således at værdien af allerede indbetalte bidrag for medlemmer optaget før 1. juli 1999 overføres til denne ordning, hvis medlemmet træffer valg herom.

Nærmere regler om ovenstående fastsættes i det tekniske grundlag, jf. vedtægtens § 14.

Overgang til denne ordning kan medføre, at ret til ægtefælle- eller samleverpension, engangsydelse ved ugifte medlemmers død og/eller alderspension bortfalder for den del af værdien, der stammer fra indbetalinger fra før januar 1993."

Nævnet udtaler:

Klageren valgte i 1993 at tage imod selskabets tilbud om at omtegne sin arbejdsmarkedspensionsordning, således at han ikke længere indbetalte til ægtefællepensionsdækning, men således at ægtefællepensionen blev bevaret på grundlag af de bidrag, der indtil da var indbetalt. Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere den rådgivning, som selskabet ydede medlemmerne i den forbindelse.

I 2012 fik medlemmerne tilbud om at omtegne deres pensionsordning til en pensionsordning med betinget rentegaranti. For medlemmerne i ordningen uden aktuel betaling til ægtefællepension ville en accept af tilbuddet medføre, at ægtefællepensionen bortfaldt.

Klageren er utilfreds med, at han ikke kunne vælge at omtegne til en ordning med betinget rentegaranti og med bevarelse af ægtefællepensionen.

Nævnets flertal finder ikke at kunne pålægge selskabet at tilbyde klager og andre i samme ordning en yderligere valgmulighed i en situation, hvor klager kunne bevare retten til ægtefællepension ved at blive i den ordning, han havde valgt i 1993.

Flertallet finder endvidere, at selskabet ikke herved har overtrådt en foreningsretlig lighedsgrundsætning. De medlemmer, der ikke siden 1993 har indbetalt til ægtefællepension, er ikke i samme situation som dem, der i 1993 valgte at fortsætte med indbetalinger til ægtefællepension.

Der er ikke grundlag for at antage, at selskabet ved sit valg af, hvilke muligheder for omtegning, der skulle tilbydes, har inddraget usaglige hensyn, eller for, at de bidrag, som klager indtil 1993 havde indbetalt til ægtefællepensionen, ikke er kommet klager til gode.

Flertallet finder herefter ikke at kunne give klager medhold.

Nævnets mindretal finder, at selskabet har forskelsbehandlet medlemmerne ved ikke at give medlemmerne i den ordning, som klager indgik i, mulighed for at bevare ægtefællepensionen.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Herefter

b e s t e m m e s:

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand